

Lähiö-podcast

Jakso 7: Katutaide ja -kulttuuri Vantaan lähiöissä

Puhujat:

Sikke eli Siiriliina Kantola (SK) ja Niilo Helminen (NH), vieraana Jesse Pasanen (JP)

[Joka jaksossa toistuvat alkuspiikit]

SK: Mä oon Sikke.

NH: Ja mä oon Niilo.

SK: Ja sä kuuntelet Lähiö-podcastia.

NH: Seuraavan kahdeksan jakson aikana me tullaan selvittää, onko Vantaa todella maineensa veroinen ja mitkä on kiinnostavimmat ilmiöt ja tyypit Vantaalla just nyt.

SK: Me tullaan käymään Vantaan eri lähiöissä ja juttelemaan meidän mielenkiintoisten vieraiden kanssa esimerkiksi heidän Vantaa-identiteetistä.

NH: Me tullaan juttelee katutaiteesta, siitä onks nuorilla mahdollisuus vaikuttaa ja me päästään myös kuulemaan, millaista on ollut elää ja kasvaa Vantaan Korsossa.

SK: Onks Korso todella pahan maineensa veroinen vai liplattaako Ankkalammen vesissä rakkauden virta?

[kuulutus] *Hyvät matkustajat, bästa passagerare! Tervetuloa kuuntelemaan Vantaan kaupunginmuseon Lähiö-podcastia. Seuraavana vuorossa: Katutaide ja -kulttuuri Vantaan lähiöissä.*

[keskustelu alkaa]

SK: Mul tulee katutaiteest aina ekana mieleen graffitit, ja mä luulen, et mun ensikosketus graffiteihin on Tyttö sinä olet tähti -elokuvan kautta. Mitä sä Niilo ajattelet graffititaiteesta? Onks sulla jotain syvempää suhdetta?

NH: Mä luulen, et on ollu joskus...pff...2005 – [naurua]

SK: [naurua]

NH: – ihan nyt heitin hatusta vuosiluvun. Mut joskus sillon graffiteista on puhuttu vähän eri tavalla, yleisemmin ku vaikka nytte. Nythän esimerkiksi, jos mä mietin sitä paljon puhuttua Myrtsiä, niin sielhän tosi paljon näkyy semmosta graffititaidetta. Ylipäättään katutaidetta. Ja oon mä päässy kerran graffitin itekin tekemään!

SK: Ootko?

NH: Olen!

SK: Voitko kertoo täst kokemuksest vähän lisää?

NH: Tää oli Arabian katufestareilla ehkä vuonna 2016, kun siellä sai ihan vapaasti tehdä tai päästä kokeilemaan graffitien tekoa. Ja nimenhän mä sitten kirjoitin. Oman nimeni.

SK: Oman nimen?

NH: Joo!

SK: Tuliko hieno lopputulos? Kolmiulotteinen ja värikäs ja...

NH: No mähän oon kolmiulotteisuuden ja graafisuuden –

SK: [naurua] Tyyssija. Älä.

NH: – kävelevä esimerkki, niin kyl mä vähän vinottain [naurua] yritin niitä kirjaimia laittaa. Mutta siihen se ehkä jäi.

SK: Mutta Niilo, jos sä laitat jonkun asian vinoon, niin se ei tee siitä kolmiulotteista. Sehän on vaan vinossa.

NH: Mut se on hyvä yritys.

SK: Joo, en mä sitä –

NH: Papukaijamerkki.

SK: – minkä värinen se oli?

NH: Nyt heitit pahan, en muista. Itse asiassa yllättävän väritön. Siin ei ihan hirveesti kikkailtu värillisyydellä.

SK: Kauneushan on katsojan silmissä –

NH: Todellaki!

SK: – se on voinu olla tosi hieno se sun juttu.

NH: Se oli! [naurua]

SK: Sitä paitsi taidetta voi tulkita monella eri tapaa.

NH: Just näin!

SK: Näinhän se on.

NH: Ja sähän et esimerkiks oo nähny sitä mun –

SK: Nii! [naurua] Nimenomaan!

NH: – valtavan hienoa teosta.

SK: Mä en sinänsä voi sanoa mitään.

NH: Niinpä.

SK: Mä tiedän vaan, et se oli vinossa ja väritön. [naurua]

NH: Miks se ei oo Myrtsissä esillä –

SK: Nii’i?!

NH: – asemalla?

SK: Noh, ehkä tämä voidaan korjata. Me päästään tänään juttelemaan katutaiteesta, graffiteista, muraaleista ja ylipäätään yleisest suhtautumisesta graffiteihin ja katutaiteeseen yhdessä Street Art Vantaasta ponnistavan Jesse Pasasen kanssa. Mua oikeesti kiinnostaa, mikä on graffititaiteen nykytila Suomessa ja minkä takii joku näkee sen edelleen semmosena *underground*-toimintana. Mennään juttelemaan Jessen kanssa, niin ehkä me saadaan näihin kysymyksiin vastauksia.

NH: Jesse Pasanen, tervetuloa Lähiö-podcastin haastatteluun!

JP: Kiitos kiitos! Hienoo –

SK: Tervetuloa!

JP: – olla täällä.

NH: Kiva ku pääsit. Sä oot Jesse Street Art Vantaan yks perustajista ja yks taiteilijoista. Avaapa aluks, että mitä Street Art Vantaa tekee ja mistä idea sen perustamiseen on lähteny.

JP: Idea Street Art Vantaan perustamiseen sai 2012 alun, kun mä järkkäsin kahen graafisen suunnittelijakaverin kaa kesäkiertuetta, missä meil oli eka apuraha minkä sai. Ja asuntoauto, missä oli graffitit kyljessä. Kierrettiin viis viikkoo Suomee ja vedettiin lukiolaisille sellast kesäkoulusysteemii, jos vähän kerrottiin, et mitä graafises suunnittelu oli semmost, mitä ite olis halunnu tietää lukioikäsen. Ja sit ystäväni Juha Liede oli siel mukana, joka sit halus siin sivus vetää kollektiivisen maalauksen työpajaa. Saatiin sillon ekat pari maalii Tikkurilalt sponssiks.

Sit se jäi silleen, ja sitä seuraavan kesän ei oikeen ollu mitään projektii enää *funtsittuna*.

Mä satuin olee tuol Martinlaaksos, mist mä oon alun perin kotosin. Lapsuuden ja nuoruuden siel viettäny 18 v:hen asti. Olin siel porukoitten nurkissa, mikä oli aika huono ratkasu, mut halusin kuitenkin tehdä jotain. Siin oli semmonen tunneli, mist mä olin aina kulkenu kouluun – Martsarin kouluihin – ja olin, et tää on aina vaan harmaa, tai sinne tänne oli tullu jotain epämäärästä. Sitte se taas *buffataan*, ja sit taas jotain. Mä aattelin, et no, maalataan tää tunneli.

Samaan aikaan mun ystävän sisko, Jenni Väisänen, joka teki yhteisöpedagogiaopintojaan, etti vähän vastaavaa hanketta. Sillon oli Facebookis viel semmost yhteisöllist, et kaikil oli joku Ravintolapäivä tai Siivouspäivä meneillään. Et kaikki perusti jotain juttuja. Sit mä vaan heitin sinne *eventin*, että maalataan tunneli. Vanhast kotilukiost tuli opiskelijat mukaan. Jenni huomasi sen, ja moni muukin kaveri tuli siihen mukaan. Sillon lähti toi mun ja Jennin yhteistyö.

Ja sit me saatiin sen tunnelin jälkeen, mikä meni tosi kivasti – joka on edelleen tuol Martinlaaksontien voimalanpuoleisella kurvin lähel, mis on se palvelutalo, niin siel. – Sen jälkeen saatiin yllättäen kutsu Kööpenhaminaan, sosiaaliseen innovaatio -*skabaan*, mist Suomest oli joku – oliksi siel nyt Siivouspäivän perustajat. Tollasii niinku isoi –

NH: *Nice.*

JP: – me oltiin vaan maalattu yks tunneli –

SK: [naurua]

JP: Siel meidän nimi oli – siin oli kuva siit tunnelist, jossa luki *street art*, *Vaanta* tai jotain tämmöst.

SK ja NH: [naurua]

JP: Sit me keksittiin Jennin kaa siel, et täähän vois olla meidän nimi, tää Street Art Vantaa ja –

NH: Mm.

JP: – tuli semmonen *magee* tyhjiö, et kukaan ei tee tällast. Et Vantaal on paljon tyhjii seinii ja paljon harmaata, et voisko tääl tehdä jotain hauskaa. Niinku kotiseudulla. Sit ruvettiin oikeestaan

hakee – Alun jutut oli just apurahoist. Me haettiin, sit saatiin. 2014 kesälle saatiin semmonen, et meil oli viis viikkoo. Toi oli hauska, et se 2012–2014 juttu, et molemmat oli silleen, et [on matkivinaan mainosääntä] ”viis viikkoo, viis koulua, viis tunnelia”. Tehtiin Vantaalla viiden vantaalaisen lukion kiertue, jossa sit oli se kollektiivisen maalauksen idea. Siel on hitosti pönttömaalei, mitä silloin saatiin Tikkurilalta, ja sit vaan semmonen hirvee hädellä päällä. Yrittää jotenki siinä pysyy järjissään. Ja sit syntyy jälkee tunneliin, ja päivästä toiseen väännettiin niitä. Siitä se Street Art Vantaa lähti. Halusta tehdä jotain tänne, mistä on alun perin kotosin.

NH: Sä halusit jollain tavalla muuttaa tätä sun kotiseutujen ympäristöä visuaalisesti. Millanen inspiraatio lähiöt on taiteen tekemiselle?

JP: Hyvä kysymys. Mä koen, et vaikka itelle tää Vantaa on ollu aina semmonen – tuntuu jotenki kodilta. Mä oon asunu Helsingis ympäri ämpäri eri paikois, mut sit siel ei oo kuitenkaan koskaan läheteny sellanen, et haluis ruveta niin paljon vetää jotain kotiseutuhanketta. Mut jos miettii vaik Vantaata, meil tääl Länsi-Vantaalla – kylhän ihmiset, jos ne menee jonnekin, niin ne menee vaik just Helsingin keskustaan tai Kallioon. Mut se, että sä lähtisit täältä ilman mitään syytä jonnekin Koivukylään, Länsimäkeen tai Hakunilaan. Tai ylipäänsä ees välttämättä, et kävelis tonne Pähkinärinteeseen. Vantaaseenki mahtuu tosi paljon erilaisii, mut silti hyvin samanlaisii lähiöitä. Mä ehkä ite Vantaast kokisin, että Itä-Vantaas on ehkä pikkusen enemmän keskuksii tietyl tavalla. Sit taas Länsi-Vantaa, tää on enemmän pakkautunu tähän Myrtsin ympärille, joka on semmonen mahtava –

NH: Mm.

JP: – möhkäle. Omasta vinkkelistä se on ollu tosi hauska haaste ja juttu täs meidän työssä. On haluttu, et me ei tehdä pelkästään myrtiläistä juttua, vaan et me tehään koko Vantaan juttua. Et ois jotain, josta koko Vantaa voi olla *fiiliksissään* ja joka tuntuis kaikist silleen Vantaa-jutulta. Kylhän ihmiset aina on silleen, et ”hei tää meidän Hakunilan katutaide on paljon siistimpää ku teidän Koivukylän tai Myyrmäen. Eiku kyl Myyrmäes on parhaat, ei se Länsimäenkatu taida pärjää tälle.” Vaik itel on semmonen visio, et kaikki yhdessä ja Vantaan juttu, niin kyl ihmiset... Kovasti se, et ku jos maalaa jonkun semmosen paikallisuuteen liittyvän jutun, et sul on joku postinumero tai joku vaik Martinlaaksost – Mika Häkkinen ja Salo – niin kyl jengi vaan... Sit sä näät, et se on kaikis jossain asukasfacebookryhmien taustakuvana ja –

NH: Mm.

JP: – et kyl ne sit otetaan. Tai vaik Google Mapsissakin näkyy joskus niit muraalei. Silleen ku kirjottaa vaik Länsimäki siihen, niin siel näkyy sitte...

Mut on ollu mahtavaa päästä tutustuu eri seutuihin ja löytämään ne muutamat alueaktiivit. Usein ne on aika eläkeikäsiä, mutta niitten kanssa on hauska tehdä hommia. Ideoida näitä mestoja.

[kuiskaava ääni] *Lähiö-podcast*

SK: Toi on kyl siistii, et Vantaal ku kävelee – ite kävin tääl ekan kerran viime joulukuussa –

NH: Jos Ikeaa ei lasketa.

SK: Jos Ikeaa ei lasketa. Kyl se teki vaikutuksen. Tääl on siis tosi *mageen* näköstä, ku kävelee ympäri ämpäri lähiöitä. Mut me ollaan täl hetkel Myyränkolossa, mikä tää mesta on?

JP: Tää on vanha Imatran voiman testilaboratorio. Tää on C-talo. Tossa toi irtotalo on A-talo, ja tost menee yhdystunneli sinne. Täs on joku seittämän kerrosta, älyttömii parkkiluolii alla ja... Tääl on siis kaikkee ihme korkeajännitehalleja, mis on testattu, et kuinka lähelle asentaja saa mennä ennen kun se saa sähköiskun ja...

SK: Okei... [naurua]

JP: Tääl on ihme historian havinaa. Tää tullaan nyt elokuus purkamaan. Tääl on kulttuuritila Myyränkolo, joka on tämmönen – oisko näit joku kolkyt myyrmäkeläistä/muualta tullutta kulttuuritoimijaa, jotka on tehny osuuskunnan. Itte oon ollu tätä kanssa perustelemassa. Tää starttas tost A-talon puolelt, mut sit siirty aika nopeesti tänne puolelle. Tää on mun mielest mukavan väljästi. Välillä tää sykähtää eteenpäin ja tulee kaupunginjohtajat ihastelee, ja sit välil tää on semmonen romuvarasto. Tää on vähän niinku kaikkee laidalt toiseen. Totta kai korona on paljon vieny, et ei tääl mitkään kuorot ja big bandit nyt treenaa, mut et... Tätä on hauska edistellä ja fiilistellä.

Toivottavasti saadaan muutamaks vuodeks Myyrinpuhoksesta seuraavat tilat. Meidän Street Art Vantaan maalivarasto on täällä, niin se on tietenkin semmonen oma linkki, sen lisäksi että puuhastelen hallitukses ja muutenki...

Mut et tota, pidempi vinkkeli ois saada Myyrmäkeen joku semmonen pärähdyttävä nähtävyys. Ku sä meet reissaa jonnekin Barcelonaan ja sit sä huomaat, et siel on se semmonen nelikerroksinen konttikylärakennelma, jossa on joku bussi siel ylhääl, ja se kaikki on maalattu täyteen katutaidetta. Ja siel on kaiken maailman artesaani, mitä lie, taiteilijoita. Niin jotain sen tyylistä Myyrmäkeen. Et se ois mun mielest semmonen pidemmän vinkkelin haave. Mutta katotaan, minne tää lähtee.

Myyrmäes hienoo työtä tekee koko ajan Myyrmäki-liike. Ilman Myyrmäki-liikettä ei näitä juttuja ois tapahtunut. Siellä varsinkin Niskasen Petteri häärää puuhamiehenä kaiken takana, että kivasti tuo tätä lähiöaktiivisuutta yhteen.

NH: Mm. Ollaan tosiaan tää Myyränkolo purkamassa harmillisesti elokuussa, ja nyt toki jännitetään sitä, järkkääntyys uus tila. Arvostetaanks sun mielest Vantaal tämmösii taidemestojä tarpeeks? Mitä tunteita se purkaminen sus herättää?

JP: Arvostetaan joo, mun mielestä. Mitä mä tiedän ihmisii tuolt kaupungin, ihan kaupunginjohtajasta lähtien, niin mul on semmonen fiilis, et taidetta ja kulttuuria arvostetaan tosi paljon. Mut se, et uskallettais yhtäkkiä tehdä jotain tosi pärähdyttävää, et ”nyt pistettiin tommonen massi ja tohon tuli jotain överii.” Niin sitä uskallust, se vaatii aika paljon kanttia ja...

Joku kaupungin politiikka ja tommonen – kylhän se jengi yrittää siel jotain kaupungin ratikkaa, ja sit kansalaiset vastustaa. Mua hirvittäis olla tollases kunnan politiikas yhtään mukana. Mielipiteit ja asioit on niin paljon. Sen ymmärtää kyl, miks sit joskus asiat...

Onhan tästäkin ilmeisesti kirjattu jossain kaupunginhallituksen kokouksissa, että kaupunki haluaa turvata Myyräkololle tilat, mut et se jotenkin... Ehkä täs mennään kans siihen, miks mäki tykkään tehdä katutaidetta. Kun se on niin älyttämän nopeeta. Ihmiset asuu tääl, ja kävelee jotain reittiä monta kertaa viikossa. Ja sit jos koko ajan joku ruma pönttö siinä vieressä, nii kylhän se ärsyttää. Mut katutaiteel pystyy nopeesti *fiksaa* sen. Mut sit joku tommonen kaupungin päätöksentekoprosessibyrokratia, mikä lie, niin siinähän saattaa usein kestää ihan sikapitkään, ja sen

takii... No, mul ei oo mitään ratkasuja siihen, mut oishan se siistii, jos tapahtuis jotain pärahdyttävää ja nopeesti. Ja se sopis Myrtsiin hyvin. Mutta katotaan, minne homma menee, ja koetan omalta osuudeltani edistää minkä pystyn.

[kuiskaava ääni] *Lähiö-podcast*

SK: Miten sun mielest katutaide vaikuttaa lähiöiden asukkaisiin ja viihtyvyyteen? Millast palautetta te saatte?

JP: Kyl mä oon ainakin kokenu, et tosi positiivisesti on vaikuttanu. Se on parasta, kun ihmiset on ottanu sen omakseen. Mä muistan 2017 oli tää hassu Hesarin muraaliäänestys, ja sit yks Myyrmäen muraaleist oli siin mukana. Sit ku Hakunilan muraali voitti sen, niin mä muistan, kun mä tapasin sit niit asukkaita, ja sit ne oli et [on matkivinaan] ”kyllä se meidän muraali oli kaikista hienoin, kyllä sen olis pitäny voittaa, se oli ihan huono kuva.” Mä olin silleen et ”se oli mun ottama kuva, anteeks.” [naurua]

SK ja NH: [naurua]

JP: Se oli ihan hyvä kuva, ei siin kuvas ollu mitään vikaa. Muraalit on niin paikkasidonnaisii kokemuksia. Ku sä näät ison muraalin, siin on sellast monumentaalisuutta. Se on hienoo, miten monesti ihmiset on ottanu ...just vaik tuol Havukoskel mä tykkäsin, ku ihmiset on kommentoinu, et ”tässähän näkee monesti, et joku ottaa *selfieit* tän edessä” tai että taksikuskit tietää norppaseinän Norppatalona nyt, kun siin on norppamaalaus. Tollaset on ilahduttavia, ku joku ottaa sen omakseen tai jopa jatkaa sitä tarinaa jotenkin...

Kyllähän se monestikin me ollaan silleen, et jossain paikassa on paljon teoksii, ja sit joku asukas saattaa olla sillen, et ”onks näit enemmänki täällä?” Ihmisten reitit – vaik täs Myyrmäeski yks taiteilija, joka meil oli mukana hankkeessa ja asuu tos Louhelas kanssa. Sit ku mä kysyin silt ”mitäs oot tykänny näist Myyrmäen uusist muraaleist?” Se oli silleen et ”ai missä ne on?” Mä olin et ”tost ku 500 metrii kävelet tonne niin tuol ois uus muraali.” Seki on niin paikallist, mitä sä löydät ja mitä sä koet omakses.

Mutta en ite muista hirveesti kovinkaan negatiivisii juttui. Oliko se viime vai toissa kesänä, kollegat sai Mikkolassa jonkin verran rasistista huutelua maalatessaan muraalia. Se oli vähän kurjaa. Siin taideteoksessa oli kaikenvärisiä ihmisiä. Sielt tuli yllättävän paljon sellast *rasistic* huuteluhommelia. Mut useimmiten maalaustilanteessa ihmiset siin alkuvaiheessa on ihan silleen et ”mitä tämä on?” kun sä oot vetäny yhen vedon tai vetäny taustavärin –

NH: Mm.

JP: – niin siit ollaan hämillään, et mitä tää on. Sit pari päivää menee, ja ollaanki ihan, et ”onpas tää upee, en minä yhtään tajunnu, että tästä tämmönen tulee.” Kerran oli jopa, et Tikkurilast oltiin just purettu kaikki maalit tunnelin eteen, ja joku mummo oli silleen, et ”kiitos kun maalasitte tämän!” Me oltiin et ”ei me olla aloitettu vielä.” [nauraa]

SK ja NH: [nauraa]

JP: Hauska, miten ihmiset on välillä aika omissa meiningeissään. Itel on tosi positiivinen fiilis ja tuntuu, et Vantaal on ollu kiva tehdä.

NH: Mm. Niin. Ehkä just silleen jos miettii, mä kans oon itse lapsuuttani viettäny just Martsarissa ja se oli aika semmonen – mäki asuin jossain harmaassa kerrostalossa siel – harmaa miljöö. Nyt jos vertaa vaik tota Myrtsin asemaa, mikä on tosi erinäkönen ku vaikka ennen kehärataa. Eikö siinä kohtaa just tullu katutaidetta sinne? Onks tommoset asiat jotenki vaikuttavia tekijöitä siihen, miten katutaiteeseen suhtaudutaan yleisesti?

JP: On varmasti. Toi Myrtsin asema on mun mielest loistava esimerkki siitä, et se oli todella *ghettonen*, keskikaljan ja ihmisvirtsanhajuinen paikka sillon aikanaan. Siin oli tosi hyvä, et siinä ajotettiin se aseman remppa, ja se suunniteltiin vähän uusiks. Tuli kans se Mike’s Diner, sen omistaja pitää jöötä siellä mestoilla ja tuo aina uutta yhteistä pianoo ihmisten tuhottavaks –

SK: [naurahdus]

JP: – mut siin tapahtu samaan aikaan se remppa ja valaistus ja pinnat pistettiin uusiks. Ja sit tuli kymmenen taiteilijaa maalaa sen paikan. Sen jälkeen seuraavan kesän tuli chileläiset, maalas ulkopinnan. Ja sitä seuraavan kesän tuli Salla Ikonen ja sit, tää portugalilainen maalas. Siit tuli

hieno kokonaisuus. Mut joo kylhän noi... Mitäs muuta *keissiä* mä keksisin. Välil ite ku selailee omii arkistojaan, et ”ai toi näytti toltä”, joku seinä tai tommonen. Asiat on tosi epäasioita sillon, ku niit ei oo maalattu. Maalaustaide on tietyl taval tapa tuoda ne myös esille. Joku sähköboksi.

Se voi olla joskus myös huono asia. Jollekin voi olla kivempi kävellä jossain, kun siin ei oo visuaalist tykitystä. Jos kaikki paikat on kaikkial ihan täynnä visuaalist tykitystä, taidetta, mainoksia ja kaikkee, niin sithän se voi olla tosi raskastaki. Ja sit taas joku harmaa boksi voi olla sitte... Mut harmaat boksitki aika harvoin pysyy harmaina. Kyllähän ne on aika vapaata riistaa kadun öillisille sankareille. Ja se estetiikka taas kuitenkin aika niukkaa väestönosaa puhuttelee, niin sanotusti.

[Äänigallup] *Lähiö-podcastin äänigallup-osiossa sukelletaan vantaalaisten äänten maailmaan. Kuulet siis äänen, joka liittyy jollain tapaa Vantaan lähiöihin ja tehtävänä on arvata, mistä ääni on peräisin. Myös jaksojen vieraat pääsevät osallistumaan tähän aivonystyröitä kutkuttavaan kisaan.*

Tässä tämän jakson ääni: [kaukaista jyskettä]

SK: Edelleen kuulee yleises keskustelus joidenki suusta puhuttavan, että graffitit tai muraalit ois jotenki liitettyä edelleen tällaseen *underground* -toimintaan ja just tohon yölliseen tuhrimiseen, mitä sä itekin äsken sanoit. Voit sä kertoo, mistä tällanen suhtautuminen johtuu tai juontaa juurensa?

JP: Joo. Mä sanoisin, et helpostihan sen... Jos nähdään, et okei, tuol on jäähalli. Niin voidaan aatella, et ne kaikki tyypit, jotka tulee sielt jäähallista, et ne on niit jääurheilijoita. Mut oikeesti siel on ringetten pelaajat, curling-pelaajat, lätkänpelaajat ja kaikki tollaset. Siin on vaan se, et ne sattuu käyttää sitä samaa jäähallii kaikki. Mä en tiedä, miks toi on mulle *fiksaantunu* vertauskuvaks tästä.

Tääl Suomes meil tuli tänne kasarilla, kun Eurooppaan rantautui hip hopiin paketoituna graffiti – yhtenä hip hopin osa-alueena – rantautu Eurooppaan, ja sit kasaril rupes Suomessakin ihmiset maalaa graffiteja. Se tuli volyymilla. Sitte ysärillä – ite on syntyny -86, niin en voi sanoo, et tutti on ollu toises kädes ja spraypullo toisessa, vaan että vast paljon myöhempanä innostunu näistä asioista. Siel on se graffiti lähteny tulee Suomeen, ja sit alussa oli tosi positiivista. Helsinkikin tilas Kulosaaren melumuuri ja Maltsun asemaa ja tällasia.

Sit tuli tää maailman järjettömin, Helsinki – oliko se joku Euroopan kulttuuripääkaupunki -98, vai millon. Ja sit sen kunniaks päätettiin, että kaikki töhryt pitää saada pois. Perustettiin Stop töhryille. Se tarina onki monelle graffitimaalarille tietenkin aiheuttanu paljon huonoja asioita ja se säteilee edelleen. Sit 2008 se viimein loppu.

Se oli hauska muisto, että vaik mä oon aika ulkopuolinen ollu näistä asioist, niin mä kuitenkin... Sillon oli tämmönen Töhryfest, jossa mä olin kans mukana marssimas rillipäisenä nörttipoikana. Mut joo, niist ajoist sitte taas tosi nopeesti – Ja tavallaan, kun se nollatoleranssi koski kaikkee. Se koski Let Me Love -tarroja. Se on *kreisii*. Siit oli Bassos kans joku juttu joskus. Mä muistan, ku se tyyppi kerto siitä, et miten sielt tulee kuudesta eri suunnast maijat ja hakee putkaan tyytit, jotka on liimannu minipienii Let Me Love -tarroja. Et se meni niin överiks. Se kitki myös sen kaiken street artti -homman. Toisaalt se teki kaikest paljon kiehtovampaa sillon.

Must tuntuu, et Suomes se ei kuitenkaan sil taval, semmonen street artti – tarrat ja stensiilit ja tollaset – ei päässy käyntiin. Se jotenki vähän jäi. Itä on ollu paljon mukana 2010-luvul. Kauheen nopeesti tuli semmonen, et ”nyt vaan muraaleja” ja tällasta. Mut et nää on hyvä nähä, et graffiti on ihan oma juttunsa ja luvaton street art on oma juttunsa. Kukaan ei tee muraalei silleen et [on matkivinaan] ”mä vuokrasin omal rahal nostimen ja kävin tuol yöllä tekee muraalin” –

NH ja SK: [naurua]

JP: No on siis maailmal jotain tyyppejä, jotka tekee salaa muraaleja, mut se on erittäin harvinaista. Se on hyvin eri. Mut nää on tämmösii lajei, et ne vähän lainaa toinen toisestaan. Moniki, jotka tekee muraalei, niil on taustaa joko katutaiteessa tai graffitissa tai molemmissa. Ne menee vähän ristiin ja rastiin. Sen takii ne on ehkä hankalakin jollekin erottaa. Toki näis on omii kuppikuntiinsa. On paljon taiteilijoita, jotka maalaa muraaleja tai urbaania taidetta, joilla ei oo mitään yhteyttä graffitiin tai ton tyylliseen toimintaan. Ja sit taas jotain, joka on pitkään tehny graffitia, niin sitä saattaakin kismittää, miks tämmönen taidekoululainen tulee tekemään seinämaalauksia vaikka [on matkivinaan] ”se ei ymmärrä tästä kulttuurista mitään”. Suuntaan ja toiseen on monenlaisia vinkkeleitä. Mutta helpostihaan seinämaalaukset saattaa mennä asiaan vihkiytymättömälle samaan sumppuun.

SK: Sä mainitsit, et VR:n setämies on saattanu tulla vähän kyselemään, onko luvat kunnossa. Onks Vantaal semmosii seinii, mihin kuka vaan voi mennä maalaa? Onks tääl laillisii seinii paljon?

JP: Joo. Ei oo paljoo. Vantaa on jökähtäny tos hommas ihan Espoon ja Helsingin taakse. Jopa jossain Hyvinkäälläkin on mun mielest enemmän seinii ku Vantaalla. Täl hetkel Myyrmäes on hauska tilanne siit, et kaikki raksaseinät on vapaasti maalattavissa. Siit ei oo mitään julkista julistusta, mutta niihin on luvat kysytty ja niihin saa kuka tahansa mennä maalaamaan. Myyrmäessä oli se montun ympärillä menevä graffitaita, mut tuli kesällä noita myrskyjä ja se kaatu ja se purettiin. Se oli aika huonos kunnossa.

Muistaakseni Vantaal Matarin skeittipuistossa, vai missä se nyt onkaan, se yksi laillinen. Mut toi on kans semmonen, et jos löytyis joku todella innokas tyyppi, joka lähtis vaan ehottelee kaupungille, et hän vois tehdä tämmöst projektia. Niin voi olla, et löytäskin sieltä itelleen rahotuksen graffitaita-eksperttinä. Multaki on monesti kyselty, et mites nää tämmöset graffitaidat, mut ei se oo kuitenkaan se mun juttu. Et jos mä oon se curlingin pelaaja, niin en mä sitä jääkiekkoilijoiden kaukaloo halua *fiksata*.

Mut sen oon huomannu sit joskus noist kaupungin jutuista, et sielki saattaa joku yksittäinen asukas, joku nuori jostain alueelt on silleen, et häntä ärsyttää täällä, et tääl ei oo semmosta. Niin sit se meneekin eteenpäin siel. Ja sit onki jotain kokousta siitä, ja ehkä jopa tapahtuukin jotain. Et kyl semmonen... Sitä aina kaipaa, ku alueen aktiiviset asukkaat, ne on tosi harvassa usein. Se ei välttämät mitään tosi isoa vaatis, että rupee kunnon aktiiviks jonkun asian, joka on itelle tärkeet. Et ”hei, mä halusin et tääl ois tällast” ja rupee vaatimaan. Ja vaikka hakemaan myöhemmin rahotuksiinkin sille.

Kovastihan mekin aina yritetään löytää eri hankkeist – no eri hankkeist riippuen tottakai, mut et koittaa, jos löytyis paikallisii tekijöitä. Ne on ollukin hienoi, kun on saattanu jonkun graffitiryhmän kautta löytyy Koivukylän legendaarinen maalari, joka on maalannu siel. Sinä vuonna, ku mä synnyin, niin se näki siel ekan graffitin, joka inspiroi sitä graffitiin. Ja se esitteli mulle paikkoi, näytti vanhoi valokuvii, et tältä tää näytti sillon 20 vuotta sitten ja tätä on maalattu vuosikymmenet. Aina jotain kissa ja hiiri leikkii vartijoiden kanssa, ja kunnon *lokaalii* historiaa. Noi on ihan huikeit

itelle, et on löytynyt tommosii tyyppei, jotka on avannu sitä historiaa. Ja oon iteki pystynyt löytämään joskus –

Vaik Korsossa, ku junalla ajaa Korson aseman ohi pohjoseen päin, niin siin on Korson VPK. Sieltä oltiin yhteydes meihin, et siihen haluttais maalaus. Mä olin silleen, et mistähän mä löytäisin tähän jotain Itä-Vantaan graffitityyppejä. Mä kysyin näiltä Myyrmäen graffitityypeiltä, jotka on itseäni sen 10–15 vuotta vanhempia. Niin sit he ties, et okei, tämmönen ja tämmönen on sieltä, että he vois porukalla maalaa ite mukana siellä. Ja sit kävi ilmi – ketä siin oli kaikkee, Tramaa ja muita maalamas sitä – et ne on ite silloin ysärillä maalannu laittomasti sitä samaa seinää. Ja nyt ne maalas sit luvan kanssa siihen ison duunin. Ne VPK:n äijät, kenen seinä se oli, ne oli kanssa ihan liekeis et [on matkivinaan] ”tulkaa meidän kanssa saunoo tänne” –

SK: [naurahtaa]

JP: Mä olin ihan silleen et ”aaa mikä *bromance* tästä syntykään” –

SK: Taide yhdistää ihmisiä.

JP: Joo.

NH: Selkeesti on ainakin jonkin verran menty eteenpäin näissäkin asioissa.

JP: Mm’h.

NH: Hei, sit tähän loppuun me haluttais vähän viihteellisempi – [naurua]

JP: Jiihaa!

NH: – osuus järjestää sulle. Eli meil on jokasen meidän haastateltavan kaa tämmönen, että kohta kuulet tuolta jollain tavalla Vantaaseen liittyvän äänen. Sun tehtävänä ois arvata, että mistä äänestä on kyse.

JP: O’ou.

[kaukaista jyskettä]

JP: Mielenkiintosta...

SK: [naurahtaa]

NH: Mistä äänestä on kyse?

JP: Mä lähin sekä jonneki sillan alle ja jonneki... Joku vanha mylly jossain veden ääressä. Joku viilatehdas. Aika teollinen *soundihan* toi oli, ja Vantaal on aika paljon kaikkee teollisuutta ja teollisuusalueit. Missä jyskyttää tolleen?

SK: Aika lähelt liippaa nyt.

JP: [huokaa]

SK: Ehkä sinne teollisuusmaailmaan vähän –

NH: Joo, sinne suuntaan.

SK: Toi on aika tyypillinen. Eiks Vantaal aika paljon näit ääniä nimenomaan kuulu. Ehkä jollakin taval liittyy myös tähän rakennukseen, ja tän surulliseen tulevaisuuteen –

NH: Jollain tavalla.

JP: Siis oliks tää paalutuskone jossain työmaalla?

NH: Joo, kyllä!

SK: Kyllä! [naurua]

JP: Mahtavaa!

NH: Ja työmaahan löytyy tosta Tikkurilan kirkon vierestä minne paljon nytte –

JP: Kyllä.

NH: – rakennetaan tällä hetkellä.

JP: Samoin ku täällä Myrtsissä on todella isot raksat meneillään.

NH: Kyllä.

SK: Jep.

NH: Hei Jesse, tosi paljon kiitoksia, että pääsit vieraaksi podcastiin!

JP: Kiitos paljon!

SK: Kiitos! Kiva kun tulit!

[musiikkia]

SK: Sä kuuntelit Lähiö-podcastia.

NH: Käy ottaa haltuun Vantaan kaupunginmuseo Instagramista, niin pysyt perillä tulevista jaksoista.

SK ja NH yhdessä: Moikkaaaa! [naurua]

[musiikkia]